

Kamratföreningen besöker KA 2. Här Hoglands Park.

KUSTARTILLERJETS KAMRATFÖRENING
GÖTEBORG

Redaktionen har ordet

Bäste läsare !

Hösten har gjort sitt intåg, det har blivit kallare. Av den ljuva sommaren 1993 blev platt intet. Det började bra i maj och en bit in i juni, sedan var det mest regn och blåst. Vattnet höll bara 14-16° och det inbjuder inte precis till något bad. Själv tog min hustru och jag chansen, genom att i slutet av augusti, åka till Bulgarien i 14 dagar. Där fick vi bada i 24-gradigt härligt vatten, solen stekte och hade i skuggan i snitt 30°. Detta får man minnas och ha nytta av under kommande höst- och vinterväder.

Sven Einarsson har avgått som biträdande redaktör och har ersatts av Gunnar Hellekant. Vi tackar Sven för all hjälp. Han har lovat att medverka med distribution och konstruera nya korsord.

Dagens nummer innehåller ett manus från Sven Vilg, som skriver en fortsättning på sina äventyr som håtchef. Reportage från kamratmötet i Karlskrona och mycket annat läsvärt.

Angenäm läsning önskar

Redaktörerna Gösta Andersson (ansv. utg.) och Gunnar Hellekant (bitr. red.).

Adress: KA-fyren, Redaktionen c/o Muséet, Box 5155, 421 05 VÄSTRA FRÖLUNDA

FÖRENINGSNÅLEN, KLUBBMÄRKET OCH BLOMSTERFONDEN

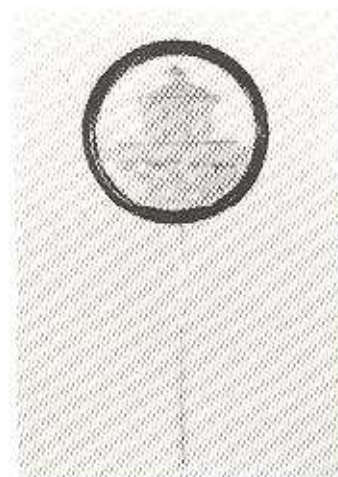
Föreningsnålen bör varje medlem ha fästad på sitt rockuppslag. Den är ett tecken på att Du tillhör en militär förening, där inga gradskillnader finns, en förening för det goda kamratskapet. Nålen kostar 22:- samt porto Kr 2:90.

Klubbmärket att användas som ficklocksmärke på blazer m.m. har rönt stor uppskattning. Märket kostar Kr 40:- samt porto Kr 2:90.

Blomsterfondens medel används vid hedersbevisningar av olika slag.

Beställningar och inbetalningar kan göras direkt till skattmästaren *) eller på postgiro 45049-4. Skilj därvid noggrant på de olika posterna, t.ex. medlemsavgift, blomsterfond, föreningsnål eller klubbmärke.

*) *F n Helmer Ternegren*

Ordförandens Spalt

Utbildningsåret 92/93 vid KA4 närmar sig slutet med avslutande slutövningar. Utbildningen vid KA 4 har omfattat stabs-, robot-, grk- samt båtutbildning vid GU-bataljonen och den sedvanligt omfattande centrala utbildningen vid KA RadarS och MSjvS. Vi inriktar oss konsekvent mot amfibieutbildningen, där vårt "fullkraftsprov" blir åren 1994-1996, då amfibiebataljonen skall utbildas.

Årets slutövningar kommer att bli mycket intressanta då vi deltar med ett amfibiekompani i försvarsmaktövningen på ostkusten. Där har MKV och KA 4 möjlighet att visa vår förmåga.

Tiden går ovanligt fort. Det är i dagarna ett år sedan, som jag tillträdde som C KA 4. Det har varit ett mycket hektiskt år med omorganisation, utbildningsutredningar m.m. Det "rör på sig" i mycket snabb takt. Det är verkligen en brytningstid vi lever i. Detta kräver givetvis framsynhet och planering, för vad vi skall göra på sikt vad gäller utbildning och krigsuppgifter vid MKV och Göteborgsbrigaden/KA 4. Det är viktigt, att personal på alla nivåer får arbetsro och framtidstro.

En annan intressant och stimulerande erfarenhet för mig har varit att få träffa så många kända ansikten från tiden då jag var subaltern vid KA 4 i slutet av 1960-talet. Trots att vi inte har setts på ett tiotal år, är det som om åren har stått stilla. Jag tycker detta är mycket roligt. En sådan del är våra träffar och möten inom kamratföreningen. Vi besökte helt nyligen kamraterna från Karlskrona och Vaxholm på KA 2, (framgår av särskilt reportage i detta nummer av tidningen), och detta blev en mycket trevlig och givande sammankomst.

Boka in nästa sammankomst i kamratföreningen, **ÄRTMIDDAG**, den 21 oktober.

Lev väl och njut av livet!

Sigvard Oscarsson

HALLÅ-spalten

Gåvor till våra fonder har tacksamt mottagits av våra medlemmar. Genom oss tackar skattmästaren varmt och innerligt för de pengar som inkommit. Vi redovisar namnen på annan plats i tidningen. Gösta Andersson har begärt att med ålderns rätt få avgå som redaktör vid årsmötet 1994. Gunnar Hellekant har lovat att "ta över". Han har erfarenhet med ett förflutet i Kontakt och vet således vad det handlar om. Sven Einarsson har avgått som bitr. redaktör vid årsmötet i våras. Vi tackar honom för alla insatser han gjort. Han har lovat att hjälpa till med korsord och distribution och det är vi tacksamma för.

Bengt Sänne har kommit med ett förslag som vi kanske skall diskutera. Han föreslår nämligen att KA 4 skulle få utnyttja KA-fyrens resurser för att nå ut med förbandsinformation. Myndigheten MKU tidning Kontakt har just nu minskad utgivning p g a allmänt, hårt ekonomiskt klimat. Regementschefens möjligheter att nå ut med sin info till KA 4 personal kan ökas. Fördelningen av innehåll i KA-fyren skulle i så fall bli 50/50. Givetvis är önskemålet att KA 4 betalar sin bit, d.v.s. halva tidningens kostnader. Den kärva ekonomiska situationen vid regementet gör givetvis att detta sammangående verkar en smula optimistiskt. Givetvis finns det dock utrymme för debatt.

Kamratmötet vid KA 2 blev mycket uppskattat och de skall ha ett stort TACK för fint genomfört program. Separat tack kommer att översändas genom vår ordförande. Två av våra medlemmar, SE och GB, lovade att skriva ett reportage med bilder. Så har också skett och detta redovisas längre bak i tidningen. Det togs flitigt med bilder med den kamera som utlämnats från redaktionen. Tyvärr så hade informationen om att kameran inte var laddad med film, utan att medföljande film skulle anbringas vid framkomsten. Mycket skratt blev det när det framkom att "fotograferna" tagit 36 kort utan film i kameran. Ett misstag som flera får ta på sig. Nu fanns det många av våra medlemmar som tog kort, så det finns ändå gott om sådana från mötet.

Återigen har några av våra gamla kamrater lämnat oss. Gunnar Johansson och Lars K Pettersson har gått in i den eviga vilan. Frid över deras minne, vi minns dem från deras krafts dagar.

Stridsbåt 90 H (se bild nedan)

Kustartilleriets nya båt är framtagen som en enhetsbåt för amfibiesystemet, där den skall kunna möta de mest skilda krav och uppgifter. Därför är den snabb, sjösäker och stryktålig.

Den är utrustad med en stävport för att snabbt kunna urlasta transporterad personal och den har även minräls för att kunna transportera och fälla de minor som ingår i amfibiesystemet. Även andra minor och sjunkbomber som passar på D-räls kan naturligtvis fällas.

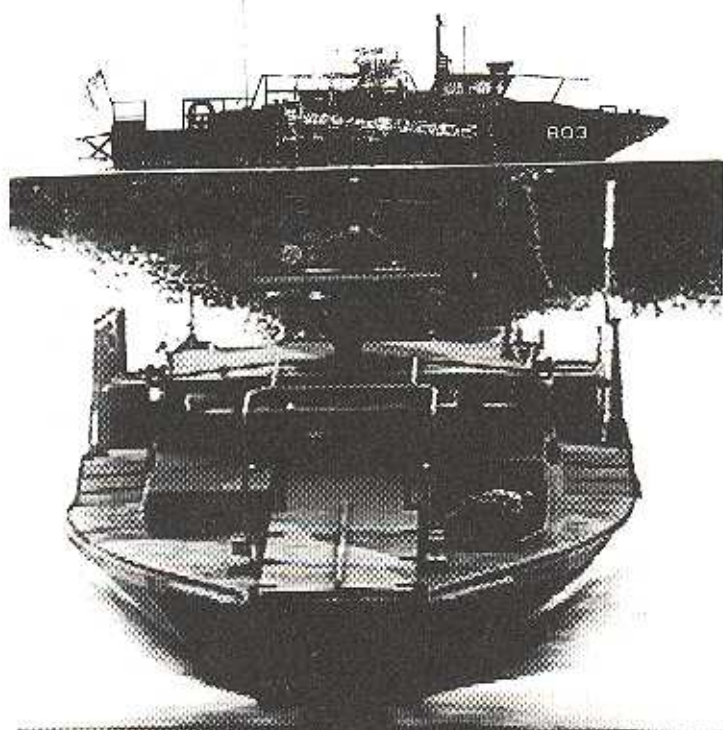
Beväpningen kommer att utgöras av tre stycken 12,7 mm kulsprutor, varav en i lv-lavettage och de andra två i dubbell-lavettage, framför föraren och som manövreras av denne.

Det levereras nu båtar i en takt av 2 st i månaden av tillverkaren: Docksta AB och Fårösundsvarvet AB.

STRIDSBÅT 90H KUSTARTILLERIET

Längd oar	15,9 meter
Bredd max:	3,8 meter
Deplac, fullt rustad:	15,2 ton
Max last:	4 ton
Djupgående:	0,8 meter
Besättning:	3 man
Soldater med utrustning:	21 man (halv platoon + plutonchef)
Byggnadsmateriel:	Aluminiumplåt SS 144140
Motorer:	2x 460 kW, Scania DSI 14
Propulsorer:	2x FF Jet 450
Fart:	1-30 knop
Bottenvinkel:	20°
Radiosystem:	Ra 480, VHF
Bestyckning:	30 mm automatkanon, 12,7 mm kulspruta
Minikast:	6 minor
Robotsystem:	Rb 17
Byggnadsvarv:	Dockstavarvet AB

Beställare: **FÖRSVARETS MATERIELVERK**

Kamratföreningen 1993-1994

Följande styrelse är vald:

Ordförande	Sigvard Oscarsson
1:e vice ordf.	Gustav Lundberg
2:e vice ordf.	Sven Robertsson
Sekreterare	Eva Werner
Skattmästare	Helmer Ternegren
Klubbmästare	Marie-Louise Heiwall
Ledamot	Sven Einarsson
Ledamot	Gösta Andersson
Suppleant	Birgitta Sandberg
Suppleant	Fridolf Askerstad

Val av festkommitté

Marie-Louise Heiwall
Christer Norlander
Gun Strandberg
Eva Werner

Val av revisorer med supplanter

Revisor	Kurt Schönemann
Revisor	Ingvar Torolfak
Revisor suppleant	Thorild Gustafsson

Val av redaktör/utgivare till KA-fyren samt val av Musikkommitté och valberedning

**Redaktör och
ansv. utgivare
för tidn.
Bitr. red.
Kontaktman KA 4**

Gösta Andersson
Gunnar Hellekant
Lars Leffler

Musikommitté

Musikförest.
Bitr. -"

Olof Fryksjö
Gustav Lundberg
Fridolf Askerstad
Tor Backlund
William Backlund
Gustav Brännerud
Sven Einarsson
Robert Henriksson
Kurt Schönemann
Einar Stigevall
Helmer Ternegren
Georg Wockatz

Valberedning

Gustav Brännerud
Leif Nyberg
Georg Wockatz

En artillerist som båtchef

Fortsättning på Sven Vilgs äventyr i västsvenska farvatten:

Som jag tidigare berättat blev jag tilldelad en B-slup (Vipan) i egenskap av kommendering som regional ubm inom III. materielområdet = norra skärgården. Utbildningen i sjömanskap och ombordläggningsreglementet fick jag en smula i 1935 års korpralskola vid KA 1. De praktiska övningarna på båtar fick man genom navigationsövningar i Stockholms skärgård fram till 1941, då jag kom hit till det nya kustartilleriregementet KA 4.

Vi hoppar nu fram i tiden till 1954 i Bovik på Bohus-Björkö.

Min första tilläggning med Vipan blev, som ni kanske minns från förra numret av KA-fyren, väl godkänd av experter från Flottan. I fortsättningen gällde det att hitta rätt till de olika arbetsplatserna som fanns inom materielområdet och min första åtgärd blev att friska upp mina kunskaper i navigation. Den första seglatsen företog jag ensam med tanke på min osäkerhet, som jag absolut inte ville avslöja för mig underställd personal. Förvånansvärt lätt fann jag bl a Marstrand, Rönnäng, Åstol och Koön. De orterna fanns både på sjökortet och där de i verkligheten skulle ligga. Dagen blev både lång och händelserik och det var med stor tillfredsställelse som jag återkom till Bovik utan missöden.

När det gällde att utforska "nya vattenvägar", var jag inte ensam i båten. En av mina medhjälpare på Bovik - Rudolf Börjesson - inmönstrades som däckskorpral. Han var befaren sjöman som seglat på de sju haven. För mig kändes det tryggt att ha honom ombord. Bland rosorna att köra båt fanns också törnen. Särskilt höst och vinter, när brottsjöarna slog över Vipan och isade ned styrrhyttens fönster, så sikten blev minimal. Då fick man stå ute på däck och spana i väta och kyla. Så småningom byggdes alla B-slupar om och de fick större styrrhytt och framför allt värme i styrrhytten. 1955 bytte jag Vipan mot Svanen och det var faktiskt en glädjens dag. Svanen var lättare att navigera och låg bättre i sjön. Detta fartyg hade jag i sex år och det var många episoder som fastnat i minnet och som jag här vill återge:

För översyn och underhåll lämnades B-slupar-

na till Ängholmens varv och efter en sådan översyn kunde följande hända:

Några kollegor och jag hade hyrt Svanen för en fisketur till Vinga. Tidigt en söndagsmorgon stack vi till havs. Hård vind rådde, men ingen tvekade att följa med. Som gäster hade vi inbjudit några medlemmar i en fiskeklubb från Jönköping, som skulle få lära sig att pilka torsk. Snart var vi på fiskeplatsen och lät ankaret gå. Nu började sjön bli ganska hög och efter någon timma började en del av gästerna bli litet "bleka" om nosen, så vi beslutade att låta fisken vara och stävade sakteliga hemåt. På grund av den svåra sjögången fick ingen vara på däck. Jo, det var faktiskt en person som inte ville gå under däck. Honom fick vi surra fast vid masten. I styrrhytten befann sig kanske fyra personer när Svanen gjorde en överhalning och en "fiskare" föll mot babords styrrhyttsdörr. Denna gav vika, lossade från sina gångjärn och föll överbord. Endast genom ett blixtnabbt ingripande av övriga i styrrhytten hindrade vederbörande att följa med dörren överbord. Det är klart att den fortsatta färden hem blev något dämpad och man kunde inte missta sig på vederbörandes glädje när de fick fast mark under sina fötter.

Vid översynen på varvet hade gångjärnen på hyttddörren kassrats och skulle ersättas med nya. Så hade ej skett utan dörren var låst med bara kolvlåset och det höll inte. Fadäsen hade inte upptäckts vid besiktningen, som utfördes av "övermaskinisten" vid tyglörvaltningen. Som ensam skeppare använde jag alltid styrbords styrrhyttsdörr vid både in- och utgång. Denna fisketur var den första seglatsen efter varvets översyn och det är bara att tacka ödet för att denna farliga incident fick en lycklig utgång.

En dag invaderades Bovik av ett antal kustartillerister, som hade olika uppdrag. Ett var att kontrollera en anläggning på Hyppeln och denna kontroll skulle utföras av telemästarna U.B. och G.B. Denna gång hade jag hämtat Svanen i KA 4 hamn efter översyn på varvet. Det blåste hård vind och U. och G. frågade mig om jag verkligen ville gå ut i detta väder. Går bara motorerna så går Svanen i vilket väder som helst, sa jag. Ibland är man litet styv i korken och det skulle snart visa sig att motorerna på Svanen inte behagade gå ända fram till Hyppeln. Detta berodde på att oljan tagit slut, trots att jag alldeles före avgång kollat maskinloggboken och där stod att 180 liter brännolja skulle finnas i tankarna. Efter som Svanen varit på översyn så hade bränn-

oljan tappats ur och av någon anledning ej fyllts på igen.

Nåväl, så här gick det till! Vi lämnade Bovik med Hyppeln som mål. Efter ca 20 minuters gång stannade motorerna helt plötsligt. Vid en snabbkontroll visade det sig att oljan var slut och tankarna tomma. Hård vind rådde och vi beslutade att lägga ut ett drivankare. Detta hamnade på någon platt berggrund och fastnade därför inte. Vi drev alltmer i den hårda vinden och närmade oss ett överbrytande skär. Ett nytt försök gjordes med ankaret, men det "högg" inte det heller. Paniken var nära. Lådan med nödraketer togs fram och sände upp röda raketer i tät följd. Inget som helst gensvar från något håll. Vi såg Hamiltons "Mula" stäva mot Marstrand och vi trodde att de **MÅSTE** ju ha sett våra nödsignaler. (Efteråt fick vi reda på att de mycket väl sett raketerna, men trodde att vi hade någon slags övning med Bovik). Vi drev i vinden närmare undergången. Vi höll rådslag ombord och någon föreslog att vi skulle "hoppa" när Svanens bordläggning slog i berghällen. Vi beslutade att avvakta. Plötsligt högg ankaret i en skreva på botten och den omedelbara faran var avvärd. Vi drev inte längre. Så småningom fick vi se en vpl komma ned till stranden och spanade ut mot oss. Någon röstkommunikation var omöjlig att få i den hårda vinden och vi visade på alla sätt att vi ville ha omedelbar assistans. Den mannen som stod på berghällen måste ha varit världens dummaste, för han bara glodde på oss hela tiden. Jag kan försäkra att den mångfald av kraftuttryck, som hittades i vårt ordförråd, sällan hörts inom KA eller annorstädes.

Förklaringen som vi sedan fick, var den att övningsledaren på Bovik mycket väl sett oss och noggrant följt hela händelseförloppet. Han hade därför beordrat denne vpl att inom nära håll observera om vi klarade oss eller tvärtom. Syniskt va! Vid Boviks brygga låg en större KA-båt som mycket väl kunna hjälpt oss ut från det farliga området. Så småningom kom Boviksfiskaren Mattsson med sin motorsnäck och efter det att vi fått över en tamp, droppade vi ankarna och var snart i säkerhet vid Boviks brygga.

När vi så kom iland kunde vi inte låta bli att förvånas över att vi orsakat så litet uppståndelse bland våra egna. Telemästarna fick vänta på transport tills vädret stabiliserats. **Facit:** Mattsson kom med ett krav på 20000:- kr i bärgarlön. Efter diskussion nöjde han sig

med några hundralappar.

Nu har jag berättat ett par obehagliga incidenter, som fick sina lyckliga utgångar. Givetvis finns det flera som inträffat och som man efteråt tagit med knusende ro. Vid ett tillfälle arbetade vi på Rönnäng, när ett meddelande kom att chefen för armén - general Bonde - skulle besöka Bovik kl 12.00 en viss dag och att min närvaro var önskvärd. Efter som jag alltid har haft för vana att komma i tid, startade jag redan kl 06.00 från Rönnäng. Brännoljan i Svanen var på upphällningen, det visste jag, men att den säkert skulle räcka till Bovik, bedömde jag. Morgonen var solig och härlig och jag seglade ut med den känslan av frihet som man har på havet en sådan vacker dag. Ingen trafik så långt jag kunde se. Hela havet var mitt. Endast sjöfågeln skri störde den ro som stunden gav.

Efter Albrektsunds kanal öppnade sig fjärden och i kikaren såg jag tydligt James hus på Bovik. Plötsligt slocknade motorn. Än en gång kunde jag konstatera att brännoljan var slut. Ingen överraskning, men mycket slarvigt av mig. Hade turen att med styrfart komma fram till en prick där jag omedelbart "lade till". Där låg Svanen fridfull i solskenet. Inga fartyg i sikte, ingen hjälp att få.

Efter någon halvtimme hördes det välbekanta ljudet av motorsnäck på väg till Marstrand. Skepparen såg min nödsituation och kom upp jämsides och fick där min enkla sjöförklaring. Han lånade genast ut 25 liter olja till mig och vi bekräftade lånet medelst ett handslag. Därmed var dagen räddad. Till Bovik kom jag vid 09.00-tiden och hann precis öppna bergrummen för inspektion när jag hörde röster i bergkorridoren. Det var generalen, åtföljd av CGbK. Någon förklaring till att inspektionen blev några timmar tidigare än bestämt lämnades inte. Kanske jag fått veta det om dörarna till bergrummen varit stängda.

En annan gång. Jag tror det var vintern 1955. Det var kallt, men blott litet med isbildning på havet. I alla fall tog Svanen sig fram utan svårighet. Kursen låg från KA 4 hamn till Bovik och det blåste hård vind. I höjd med Björkö dog så motorn plötsligt. Vid en snabbkontroll i maskinrummet, upptäcktes en isklump i skvallerglaset för bränsleledningen. Endast 50 m från berget och vinden låg på. Hur jag bar mig åt kan jag inte påminna mig om, men troligen skakade jag på glasets isklumpen åkte ned och därmed öppnade

passagen för oljan. Snabbt rusade jag upp i styrhytten och där tryckte jag på startknappen. Motorn kom i gång och jag kunde lämna den farliga omgivningen.

Ytterligare ett minne som fastnat: Jag dristade mig en gång att gå till Bovik via Käsö. Besättningen på Svanen var mina förhoppningsfulla söner och av en händelse lämnade proviantbåten Elwy och Svanen KA 4 hamn samtidigt. Min "besättning" fick ta fram sjökortet och läsa färdvägen efter Elwys kölvatten. Efter Korshamnsleden kan man gå olika leder till Käsö beroende på båtens djupgående. Enligt min åsikt tyckte jag nog att Elwys vägval inte var den bästa, men för Svanen var risken minimal. Detta påpekades för mina sjökortsläsare och det dröjde inte länge förrän Elwy "neg" ett par gånger för att därefter ligga stilla. Min uppgift blev att meddela att proviantbåten till Käsö blev försenad denna dag.

Ett intermezzo i Marstrand vid transport av materiel från Koön till fästningen på Marstrand vill jag också beskriva: Svanen var tungt lastad på fördäck, eftersom lastutrymmet i övrigt var nästan obelintligt. Svanen och jag kom från färjeläget på Koön och var upphinnande fartyg i förhållande till "spårvagnen" som trafikerade Koön-Marstrand. På överlastningen på fördäck, kom Svanens akter att höjas och propellern fick för litet vatten för full effekt. Jag signalerade och tecknade åt spårvagnens förare att jag ville "skära" hans kurs och gå förbi. För att minska risken för ombordläggning, ökade jag farten och förorsakade då litet svallvågor som påverkade spårvagnen. Den rullade en smula extra och vid ankomsten till Marstrand kom föraren och anklagade mig för hastighetsöverträdelse i hamnen. Han skulle rapportera detta till hamnkaptenen. Min sk "korta stubin" gjorde sig snabbt gällande och jag rådde honom att snarast sätta sig i säkerhet, såvida han inte ville avlägga prov för simborgarmärket. Hamnkaptenen uppsöktes och jag berättade vad föraren av spårvagnen sagt. Hamnkaptenen befriade mig från allt ansvar och tyckte att jag följt reglementet till sjöss efter bästa förmåga. Slutet blev alltså gott.

Fördelen att ha båt som reg.ubm. underlättnade verksamheten väsentligt. Tänk bara att få bestämma avgång och ankomst själv vid de olika transporterna. Vid mindre sådana, använde vi stranden eller berget som tilläggs- och lossningsplats. Detta för att förkorta transportvägarna på öarna. I det sammanhanget

uppstod ibland risker, som kunde äventyra båt och säkerhet. Vid materialtransporterna var som regel ytterligare en medhjälpare med från Bovik. Det var en infödd skärgårdsbo som kände till de flesta öarna i skärgården. Han sa ibland till Rudolf Börjesson: - Håll i dej nu, för nu går vi på grund! - Vi upptäckte snart att han var litet avundsjuk på framför allt Börjesson och passade på att briljera med sina kunskaper. Våra vattenvägar hade han mycket litet befarit, så skärgårdsbo han var.

Till sist vill jag berätta litet om en god kamrat, som jag alltid hade med mig på båten på alla turer. Det var min fyrbente vän - taxen Puck. Hans släkttavla var imponerande. En specialtillverkad "binge" hade ordnats i höjd med instrumentbrädan i styrhytten. Under den kalla årstiden hade han min båtkey som täcke och den som fick frysa var jag själv. Men vad gör man inte för en trogen vän och kompis. Så länge motorljudet var normalt var Puck lugn, men vid allra minsta ändring av varvtalet reste han sig upp och såg förebrående på mig. Sedan jag förklarat orsaken till fartförändringen, återgick Puck till vägrätt ställning. Många små äventyr var Puck inblandad i. En vacker sommardag skulle vi angöra Marstrand. Puck fanns på däck, där han egentligen inte fick hålla till vid tilläggning. Hans plats var då i styrhytten. Denna gång hade jag glömt honom och vid kontakt med kajen hoppade han kvickt iland. På kajen satt en svart schäfertik och henne ville Puck gärna bekanta sig med. Tiken var väluppfostrad och stack iväg hem för att fråga matte och husse om det var berättigat att ha sällskap med en tax. Det var en dråplig syn när schäfern sprang hemåt med den ivrigt skällande Puck alldeles i baken på schäfern.

Även på Bovik var Puck aktiv. Han drog sig inte för att uppvakta en drever som nedkom med fem valpar, varav en del hade taxhuvuden. Puck hade fina anor och en dag ringde en dam i Skarvik och frågade om inte Puck kunde bli anfader till avkomman efter hennes äkta taxtik. - Då vill jag ha en valp -, svarade jag henne. Hon sa då att hon lovat bort alla valparna till bekanta. Hon fick då avslag på sin begäran. Denna dam var listig och räknade ut hur hon ändå skulle kunna få Puck som anfader till sin taxtik. En dag när tiken "löpte" band hon den utanför sin villa och for till Göteborg. Mig ovetandes hade Puck förlagt sin promenad förbi damens villa och träffade då på den bundna taxtiken. Kärlek uppstod och vad som hände fick jag först reda på

några dagar senare. Damen ringde mig och var upprörd över Pucks beteende den dagen då taxtiken var bunden. Grannar hade sett vad som hade pågått. Nu ville damen ha någon form av ersättning av mig. Jag påpekade att det var dumt att binda tikn och sedan resa bort. Dessutom när taxtiken hade sin löptid. Bättre hade varit om hon låtit taxtiken vara lös så att denna kunde "springa" ifrån Puck, tyckte jag. Nu blev det ändå inget resultat av samvaron, så det hela rann bokstavligt ut i sanden.

Puck levde ett rikt liv. En gång blev han påkörd av en bildåre, men han dog inte trots att bilföraren försökte sparka ihjäl honom. En annan tax överföll honom hemma en gång och bet av en del av hans stolthet (svansen). Nyårsdagen 1959 var han ute på egen hand och kom hem med magen uppskuren, troligen av en sönderslagen flaska, som var fastfrusen i marken. Hans ben var ganska korta så att magen hade en blygsam höjd över marken. Hans sjukkort på Blå Stjärnan var fullskrivet.

Det kan tyckas att jag givit Puck stor plats i denna artikel, men det har sina skäl. Att vara regional uppbördsman innebar att vara mycket ensam under all fritid så länge kommanderingen varade. För mig blev det åtta år. Puck blev för mig ett underbart sällskap under många ensamma kvällar. Han blev sju år.

Sven Vilg

" *Vipan* "

Födelsedagar Hösten 1993

85 år	
Birger Björnsson	21/10
Arthur Holmqvist	22/12
80 år	
Gustav W Persson	18/11
Bertil Magnusson	27/11
Bror Kleist	28/11
75 år	
Nils Thorwaldson	4/11
Erik Bergh	13/12
Gunnar Malmqvist	30/12
70 år	
Nils Odebo	13/11
Bertil Frankfeldt	16/11
Nils Nilsson	30/11
Arvid Sjöberg	10/12
Kurt Andersson	19/12
Sven Sandell	21/12
60 år	
Karl Mauritsson	13/10
Morgan Pettersson	4/12
50 år	
Thorbjörn Bertilsson	28/11
Eva Ludvigsen	16/12

Födelsedagar Våren 1994

90 år	
Sixten Egerdahl	29/2
75 år	
Yngve Mårtensson	7/2
Fridolf Askerstad	16/3
70 år	
Henry Edwardsson	18/1
Gunnar Lundberg	27/3
60 år	
Kenneth Bergkvist	8/1
Bror Brodén	19/1
Gunnar Svensson	30/1
Sune Sander	30/1
Sture Carlsson	17/2
Rolf Brix	26/3
50 år	
Lennart Lindgren	2/1

Beredskapsminne

1943 tjänstgjorde jag på ett skolkompani på KA 2. Vi var förlagda i Östra skärgården och använde batteri Killeberget på Östra Hästholmen vid våra skolskjutningar. En dag i början av augusti kom order: "Rekryterna hempermitteras och instruktörerna skall inställa sig på olika platser för att ingå i beredskapsplanen". Jag fick order att åka till Drottningsskär på Aspö för att ingå i bemanningen till batteri Hyttorna.

När båten lade till vid bryggan satt sergeant Berger där. Han var alltså förste man på plats. Tillsammans gick vi för att orientera oss i batteriet, som låg mellan kastellet och vägen mot Aspö Mad. Batteriet bestod av 3 st 12 cm pjäser i vall-lavettage, eldledningen, en inbasmätare och korrektionsbord. Förläggningen skulle ordnas i logementen på Drottningsskär. Standarden var inte så hög, fukten rann utefter stenväggarna och logementen saknade helt utrustning.

I ett hus inne i kastellet bodde en civil tillsyningsman med sin familj. Han hade tagit emot sängar och sängkläder, som nu låg i högar på gården. När vi kommit så långt i vår rekognosering, anlände fänrik Curt Nyström, som skulle vara batterichef. Sergeant Berger var pjäsplutonchef och jag blev eldledningschef. Vår uppgift blev att förbereda mottagandet av värnpliktiga, som skulle komma på natten.

Vi ordnade förbindelse med spärrchefen, bar sängar och sängutrustning och installerade oss i ett hörn av logementet o s v. Framåt kvällen gick vi ner till bryggan och tog oss ett härligt bad, vilket sedan blev rutin framöver - ett kvällsbad före middagen. Under natten anlände våra värnpliktiga och på förmiddagen dagen efter hade vi rustat batteriet så att vi kunde provskjuta pjäserna. Vid första skottet med en av pjäserna hände en malör, projektilen slog i en järnstolpe tillhörande det staket som omgärdade pjäsen. Hela staketet revs ner. Dagarna som följde användes till att trimma bemanningen och så småningom kom vi in i "beredskapslunken" - vaktövningar, mat och sömn.

En dag kom tillsyningsmannen och bad om hjälp med att tömma latrintunnorna. Han tyckte att "det blir så mycket eftersom vi är så många här". Jag undrade då var han tömde

tunnorna. "- Enkelt, sa tillsyningsmannen, jag kör dem ut på bryggan och stjalper ut det i havet -". Efter detta badade vi på andra sidan ön.

En annan händelse vill jag gärna beskriva: Vi fick order att en viss dag orientera om skalorna på pjäser och instrument. Vi bytte nämligen från sydlig nollriktning till nordlig. Om jag minns rätt hade vi då kommit till mitten av september och detta var i stort sett min sista uppgift i batteri Hyttorna, eftersom jag blev avlöst, för att "ta över" en pluton värnpliktiga, som skulle utbildas på strålkastare.

Detta var en intressant uppgift, eftersom jag endast hade haft några lektioner på de apparaterna under korpralskolan hösten/vintern 1941-1942. Även om vi då hade den skicklige "Katten", flaggjunkare Karlsson, som lärare, så blev det mycket av självstudier. Men det är en annan historia.

Gustav Lundberg

OBS! Muséet behöver medhjälpare. Kom ut till oss onsdagar mellan 0900-1500, så får Du information om muséets ideella verksamhet.

G.L.

Kompaniet hade marscherat två mil och gjort halt. Kaptenen skulle kontrollera deras stridsvilja och ropade: - Lystring! Det har visat sig att vi marscherat två mil åt fel håll. Vi måste nu gå tillbaka! Om det är någon som anser att han inte orkar, så kan han ta ett steg framåt -. Hela kompaniet tog ett steg framåt utom Göransson. Kaptenen gick fram till honom. - Ni är en heder åt vårt försvar, Göransson, sa han. Ni är den ende som inte tvekar att marschera två mil tillbaka -. - Det är inte riktigt på det viset, kapten. Faktum är att jag inte orkar ta ett steg framåt ...

Sixten hade varit på älgjakt och det hade hänt en incident. Polisen förhörde Sixten: - Men hur kunde Ni skjuta på Er jaktkamrat -? - Jag trodde att det var en älg -. - När upptäckte Ni att det inte var en älg -? - När den jäveln började skjuta tillbaka

Nya medlemmar 1992-93

Gunnar Jansson	Västra Frölunda
Walter Abrahamsson	Västra Frölunda
Lisa-Greta Skogsäter	Olofstorp
Leif Ristolainen	Fjärås
Lars-Gösta Månsson	Ed
Nils Odebo	Surte
Aileen Lundberg	Göteborg
Gunnar Strandberg	Västra Frölunda

In Memoriam †

Följande av våra medlemmar har avlidit:

Gunnar Johansson	Styrsö
Lars-Knut Pettersson	Västra Frölunda

Vi lyser frid över deras minne!

Upprop 1 ☞ ☛

Sedvanlig ärtmiddag serveras på officersmässan för föreningens medlemmar torsdagen den 21 oktober 1993, kl 18.00. Anmälan per telefon 031-69 20 67, 69 27 28 senast den 18/10. Muséet är öppet för intresserade mellan kl 17.00-18.00.

Upprop 2 ☞ ☛

Muséet behöver hjälp med olika arbeten. Kom ut till oss onsdagar mellan kl 09.00-15.00. Här finns mycket att göra för intresserade.

Gåvor till Kamratföreningen

Rolf Allström
Arvid Andersson
Eric Bergh
Bo Björheden
Sven Boman
Tage Boström
Rolf Brix
Bertil Dellming
Hugo Eriksson
Gunnar Ernflykt
Allan Freij
Axel Hammarström
Leif Havås
Ann-Marie Hessel
Arthur Holmqvist
Ingvar Ingelshed
Freddie Jörn
Bror Kleist
Johan Kummel
Bror-Åke Larsson
Sven Lindberg
Ivar Nilsson
Harry Nyström
Ingrid Olsson
Arne Palmgren
Carl Pettersson
Eric Rydén
Folke Sahlin
Bengt Silander
Carlo Sloberg
Harry Sundberg
Sune Sunesson
Leif Svala
Klas Sörqvist
Nils Thorwaldsson
Jan Törnbrink
Ewert Wangler
Ove Warnström
Henry Wassén
Jack Wibring
Eric Widell
Hugo Vilbern
Sven Vilg
Resoffsällskapet, Göteborg

*Föreningen tackar för bidragen och hoppas på
Din fortsatta välvilja. Postgironumret är
450 49-4.*

Kamratträffen i Karlskrona

Den 27 augusti kl 11.00 samlades 38 förväntansfulla resenärer vid vakten, KA 4, f.v.b. med buss till Karlskrona. Förare var Stefan Kjellberg, som kan vägen sedan gammalt. Han har fraktat oss förut både till Stockholm och Karlskrona. Efter en akademisk kvart kom vi iväg och resan gick via Borås-Växjö-Ronneby. Kroppens behov på resan måste tillgodoses så efter diverse raster utmed vägen, mötte f.d. "KA-fyraren" Janne Hansson upp vid KA 2:s grindar med välkomstord och direktiv för de närmaste timmarna. Middag i matsalen, därefter samling i närbelägna sällskapsrum, där kaffet efter maten åtföljdes av ett hjärtligt välkomnande av regementschefen Bengt Arne Johansson.

Vid det laget hade även KA 1:s resenärer anslutit och vi använde den närmaste tiden åt att fraternisera med varandra och nybekanta oss. Det var ju ett år sedan sist. Resten av kvällen avsågs för förläggning och aklimatisering till två natters logementsvistelse. Det känns litet ovanligt att kampera 11 stycken i samma rum, där man kan lyssna till olika snarkningar, från dova toner till starkt crescendo, (själv snarkar jag givetvis inte). Man borde kanske ha tagit in på damlogementet där John-Blund-reaktionerna är av mera kulturell och dämpad natur.

Lördagsmorgonen kom och nya aktiviteter stod för dörren. Efter frukosten samlades vi vid fotbollsplanen för demonstration av KA moderna rörliga vapensystem, KA-batteri M/80 och kustrobotbatteri 90.

De 12 cm pjäser som ingår i batteriet kan med stor träffsäkerhet bita ifrån sig upp till 30 km avstånd, men för att serva dessa pjäser

behövs det c:a 300 man ingående i bl.a. batterilednings-, pjäs-, mät-, markstrids- och trosspluton. Dessutom är de försedda med egen luftvärnstropp. Dagens långt framskridna datorteknik ger batteriet god och snabb eldkraft.

Kustrobotbatteri 90 demonstrerades också. Imponerande, även det! Självsökande robotar med hög hastighet och stor sprängkraft kan bekämpa sjömål på ett avstånd upp till 10 mil. Robotbatteriet kräver dock en personalstyrka på c:a 150 man för driften. Batterilednings- och sambandscentraler, spaningsradar och tross m.m., kräver många väl samarbetande mannar.

Efter denna intressanta uppvisning fraktades vi per buss och med kommunikationsbåten Bore till Kungsholmen, där vi efter kafferasten guidades runt befästningen av bl.a. gamle bekantingen Gustav Karlsson, som berättade fästningens historia plus en del andra intressanta detaljer. Besöket på det i fästningssalarna inrymda muséet inte att förglömma.

Efter återkomsten till Rosenholm fick vi en stunds möjlighet till vila och omklädning till middagen, vilken föregicks av samling i "mässen", där KA 2-oktetten och bartendrarna underhöll oss, var och en på sitt sätt.

Middagen, gastronomiskt sett utsökt, avnjöts i stora matsalen, där vi, gästande föreningar, till KA 2 Kamratförening överlämnade våra standar. Bengt-Arne Johansson tackade och berättade spirituellt om sitt regemente och sin personal och deras egenheter.

Och så var det dans efteråt! Stämningen var hög hela kvällen, orsakad av kaffe med avoc, drinkar och uppsluppen samvaro, förgylld av en duktig discjockey, som spelade lugn och "dansbar" musik, anpassad för våra öron.

Även en angenäm afton har sitt slut och så småningom lägrades lugnet i vår förläggning.

Efter söndagsmorgonens frukost, bar det iväg in till Karlskrona, för besök på Stumholmen och planetariet på KÖS. Beträffande det sistnämnda så var det högtintressant att av en kunnig föreläsare få veta så mycket om stjärnhimlen (både norra och södra), ljusår, solar, planeter, svarta hål, kvasarer, nebulosor m.m. Man var tämligen omtumlad när man efter en dryg timme kom ut i dagsljuset igen.

Kunnig och trevlig ciceron på Stumholmen var Olle Melin. Denna ö, som egentligen består av tre öar, förutom nämnda, även Laboratoriehöjden och Kungshall. Genom utfyllnader under 17- och 1800-talen är de nu en ö - Stumholmen.

Marinen har nyttjat Stumholmen från 1680 till 1991, i huvudsak för olika förnödenheter. Marinflyget har haft sin verksamhet på ön under 1920-1940-talen. Hangarerna finns kvar och under Bomässan i sommar var det konsert i en av hangarerna och Olle Melin var lyrisk när han talade om den fina akustiken i lokalen.

Militärhäktet, vars celler påminde om de i Sing-Sing enligt ciceronen, uppfördes omkring 1910 och användes fram till 1970, då arreststraffet avskaffades.

En annan byggnad, Slup- och Barkasskjulet, blev genom markens lutning en naturlig slip för barkasserna, sluparna förvarades i övre våningen. Bastian Kungshall uppfördes under 1680-talet och användes f.n. som salutbatteri och Blekinge Museum disponerar byggnaden.

Tunnebodsmagasinet helrenoverades 1989 och är nu kanslibyggnad för Kustbevakningen. Andra byggnader är Beklädnadsförrådet, Båtsmanskasernen, Vaktstugan m.fl, som har fått en mycket rejäl restaurering och flera inrymmer nu moderna lägenheter, vilket bla visades på den Bo-mässa som under sommaren förevarit i Karlskrona.

Området är mycket vackert och de som flyttat in i lägenheterna trivs säkerligen mycket bra.

Tack Olle Melin för en trevlig förevisning!

Vi hann också med en bussrundtur i Karlskrona före söndagskaffet på Rosenholm.

Sedan var det dags för hemresa och ett ganska tröttkört gäng embarkerade bussen kl 13.00.

För omväxlings skull tog vi vägen via Kristianstad-Hässleholm-Örkeljunga-Laholm och E6:an.

Ett stort TACK till Stefan Kjellberg, som efter 86 körda mil fick pusta ut kl 20.00 på söndagskvällen!

En allt igenom lyckad weekend!!

Vi ses på KA 4 nästa år.

Gustav och Sven

Under andra världskriget skulle två norska soldater utspäna en tysk postering. De var väl kamouflerade. Insepta i en kohud tog sig norrmännen ut som en naturtrogen liggande kossa. De låg länge och väl på en äng och spejade mot den tyska posteringen. Plötsligt viskar framdelen av kon: - Nu gäller det att springa för glatta livet -! - Vad, kommer tyskarna -?, säger bakkdelen. - Nej, det kommer en kvinna hitåt och hon har en hink och mjölkpall med sig -!

*KA4 Kamrat-
förening på väg
med buss till
Karlskrona.*

*I väntan på vad
som skall komma
att hända.*

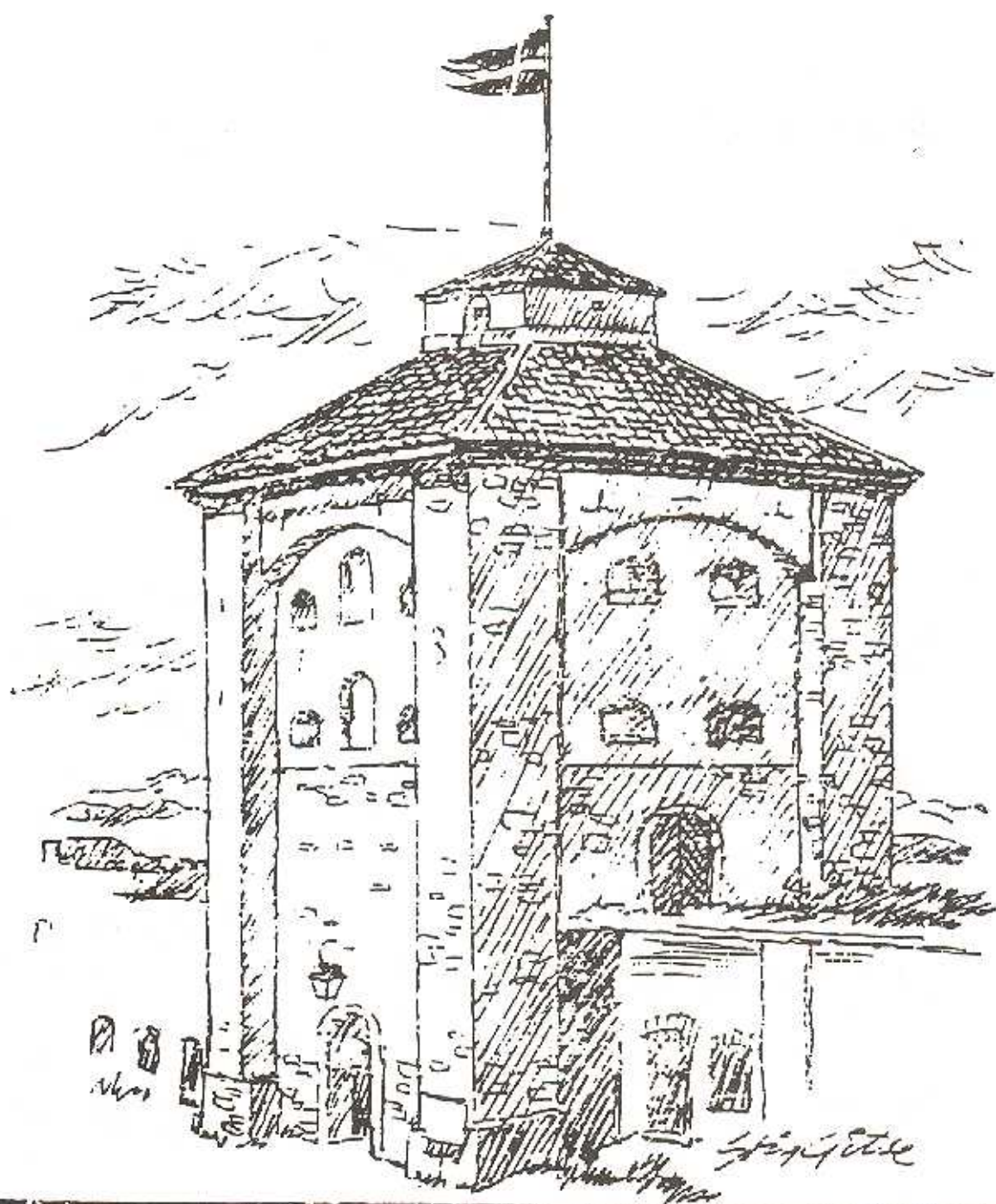
*I dansens virvlar
efter festmidda-
gen.*

Vågrätt:

1. Torrlagd förvaringsplats.
15. Brännvinskrydda.
16. Amusera.
17. Intar ryggläge på jobbet.
18. Uppskjutet.
20. Dåligt sällskap.
21. Märkes.
22. F.d. Persien.
23. Forma.
24. Intyg.
25. Kan så småningom ge bevis.
26. Preparerad tråd.
28. Med lågt pH-värde.
29. Dikter i brevform.
32. Judisk församlingsform.
34. Fru Taube.
35. Brökiga prydnadsstenar.
37. Schweizerier.
39. Utan krusiduller.
40. Hästkapplöpningsbana.
42. Defekter.
44. Lockbete.
46. Riktning.
47. Nyckelord.
48. Stånka.
50. Obestämt.
52. Hitlerpatrisk.
54. Embryo.
55. Lämpligt att två.
56. Gör illusionisten.
58. On.
59. Avslutar kungens eriksgata.
60. Täck.
62. Strålförkortningsmedel.
63. Engelska grevar och baroner.
66. Hans lampa var speciell.
68. Krösusåk.
69. Kretin.
71. Ensilage.
73. Sänkt a.
74. Ental.

Lodrätt:

1. Furstligt honorar.
2. Flegmatiska.
3. Kan dragspelet vara.
4. Hälsovådligt.
5. Lär styvmorsviolen vara.
6. Förargar.
7. Kvällsarrangemang.
8. Turkiskt folkslag.
9. Tveksamt medgivande.
10. Gör man terrängen.
11. Afrikansk republik.
12. Växtsläkte som björnkloörten tillhör.
13. Mildrar.
14. Kattun och korderoj.
19. Fraktsats.
25. Värmer Ola Nordman och Co.
27. Cardering.
28. Piprensare.
30. Kan jobb och miljö vara.
31. Kunglig oration.
32. Skadegörare.
33. Örlogsfartyg.
36. Dryck av mixat ursprung.
38. Fisk.
41. Teologisk åskådning som förkastar treenighetsläran.
43. Bila.
44. Bas i lantushållet.
45. Nöjesetablissemang.
49. Slingrande.
51. Klart men slarvigt besked.
53. Klådde.
54. Väggmålning.
57. Tambaskälver.
61. Giftigt grundämne.
64. Han med penningarna.
65. Stad i Holland.
67. Torr på krogen.
70. Kort anmodan på kort.
72. Utan undantag.

KUSTARTILLERIETS KAMRATFÖRENING
GÖTEBORG